

OBSAH

Seznam zkratk zákonů	9
Seznam zkratk nařízení	10
Seznam zkratk mezinárodních smluv	12
Seznam dalších používaných zkratk	14
Cizojazyčný slovníček	16
Úvodní poznámka	19
Obecná část – Úvodní výklad	
1. kapitola – Pojem a předmět mezinárodního práva soukromého	23
1 Soukromoprávní poměry s mezinárodním prvkem	23
2 Zvláštní právní úprava soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem – mezinárodní právo soukromé	26
2. kapitola – Vnitřní skladba mezinárodního práva soukromého, jeho postavení v systému práva	32
1 Druhy norem mezinárodního práva soukromého	32
2 Postavení mezinárodního práva soukromého v systému práva	35
3. kapitola – Způsoby úpravy soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem	39
1 Obecně. Přehled možných způsobů úpravy	39
2 Výběr práva	39
3 Zvláštní hmotněprávní úprava soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem	44
4 Shoda mezi pravomocí/mezinárodní příslušností soudů daného státu a použitím jeho práva	46
5 Závěr	46
4. kapitola – Mezinárodní civilní právo procesní – pojem, předmět, prameny	48
1 Mezinárodní prvek v řízení o soukromoprávních věcech	48
2 Pojem a předmět mezinárodního civilního práva procesního	49
3 Povaha norem mezinárodního civilního práva procesního	49
4 Zařazení mezinárodního civilního práva procesního do mezinárodního práva soukromého	50
5 Prameny mezinárodního civilního práva procesního	51
5. kapitola – Prameny mezinárodního práva soukromého v České republice	52
1 Vnitrostátní právní předpisy	52
2 Předpisy práva EU a evropské mezinárodní právo soukromé	54
3 Mezinárodní smlouvy	58
4 Vztah předpisů EU a mezinárodních smluv k vnitrostátním předpisům	59
5 Vztahy předpisů EU a mezinárodních smluv navzájem	61
6 Střety mezinárodních smluv	62
7 Význam norem obecného mezinárodního práva	65
8 Význam judikatury	65
6. kapitola – Unifikace a srovnávací pravověda v mezinárodním právu soukromém, zahraniční úpravy mezinárodního práva soukromého, evropské mezinárodní právo soukromé	71
1 Unifikace	71
2 Srovnávací pravověda	74
3 Zahraniční úpravy mezinárodního práva soukromého	75
4 Evropské mezinárodní právo soukromé	78
7. kapitola – Systém vědy mezinárodního práva soukromého	81
1 Význam systému	81
2 Nástin systému vědy mezinárodního práva soukromého	81
3 Systematické uspořádání výkladu mezinárodního práva soukromého	82

8. kapitola – Dějiny mezinárodního práva soukromého a jeho doktrín	84
1 Podmínky vzniku mezinárodního práva soukromého	84
2 Období starověku	84
3 Období po pádu Římské říše	85
4 Glosátoři	85
5 Francouzští právníci v 13. a 14. století	86
6 Komentátoři (postglosátoři). Statutární teorie	86
7 Francouzští právníci v 16. století	87
8 Nizozemská škola	88
9 Francouzští právníci v 18. století	88
10 Angloamerická doktrína v první polovině 19. století	89
11 Překonání statutární teorie. Wächter, Savigny	89
12 Internacionalistická škola	90
13 Pozitivistická škola	91
14 Novější směry v nauce v evropských státech	91
15 Novější tendence v nauce v USA	92
16 Postmodernismus v mezinárodním právu soukromém	94
17 Věda mezinárodního práva soukromého v České republice a ve Slovenské republice	96

Metody úpravy, kolizní metoda, základní otázky kolizních norem

9. kapitola – Kolizní norma	101
1 Pojem a funkce kolizní normy	101
2 Vlastnosti kolizní normy	101
3 Název kolizní normy	103
4 Kolizní norma jako pravidlo chování	104
5 Části kolizní normy, její legislativně technická konstrukce	105
6 Význam zvláštní konstrukce kolizních norem	108
10. kapitola – Třídění kolizních norem	109
1 Kolizní normy dvoustranné a jednostranné	109
2 Kolizní normy moderně formulované a kolizní normy formulované pod vlivem statutární teorie	111
3 Kolizní normy samostatné a nesamostatné	112
4 Kolizní normy dispozitivní a kogentní	113
5 Jiné druhy kolizních norem	113
6 Normy spojující vymezení pravomoci tuzemských orgánů s použitím tuzemského práva	116
11. kapitola – Hraniční určovatelé	118
1 Pojem hraniční určovatel	118
2 Povaha skutečnosti použité jako hraničního určovatele	118
3 Druhy hraničních určovatelů	120
4 Mobilní konflikty, změna statutu	121
5 Používání více hraničních určovatelů, hromadění hraničních určovatelů	122
6 Jednotliví hraniční určovatelé	125

Výklad a používání kolizních norem

12. kapitola – Kvalifikační problém	139
1 Podstata kvalifikačního problému	139
2 Důvody pro vznik kvalifikačního problému	141
3 Řešení kvalifikačního problému	143
4 Jiné názory na řešení kvalifikačního problému	152
5 Výklad pojmů používaných v hraničním určovateli	154
13. kapitola – Používání vlastních a cizích kolizních norem, zpětný a další odkaz, předběžné, dílčí a následné otázky	156
1 Zásadní používání vlastních kolizních norem, případy použití cizích kolizních norem	156
2 Zpětný a další odkaz	157
3 Předběžné otázky v mezinárodním právu soukromém	164
4 Dílčí otázky	168

8	Následné otázky	169
9	Bezprostřední použití cizí kolizní normy	169
10	K používání cizích kolizních norem obecně	171
14.	kapitola – Obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	173
1	K podstatě obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	173
2	Příklady obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	174
3	Obcházení zákona v mezinárodním civilním právu procesním	175
4	Úprava v ZMPS a důsledky obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	175
Používání právního řádu určeného kolizní normou		
15.	kapitola – Zvláštní otázky spojené s používáním rozhodného práva	179
1	Shodná věcná úprava v dotčených právních řádech, otázka potřeby určení rozhodného práva	179
2	Lexah odkazu kolizní normy na použitelné právo	180
3	Zvláštnosti při používání tuzemského práva na základě kolizní normy	180
4	Adaptace (přizpůsobení)	182
5	Výjimečné a podpůrné určení rozhodného práva, mezery v zákoně	184
16.	kapitola – Zjišťování a používání zahraničního právního řádu	187
1	Zásady pro zjišťování, výklad a používání zahraničního práva a nová právní úprava	187
2	Náhradní právo za nezjištěné zahraniční rozhodné právo	190
17.	kapitola – Mezioblastní právo soukromé a meziosobní (interpersonální) kolize	192
1	Mezioblastní (interlokální) kolize	192
2	Meziosobní (interpersonální) kolize	194
18.	kapitola – Výhrada veřejného pořádku	196
1	K podstatě výhrady veřejného pořádku	196
2	Česká úprava výhrady veřejného pořádku	197
3	Dosah použití výhrady veřejného pořádku, náhrada za nepoužité ustanovení	199
4	Cizí veřejný pořádek	200
5	Evropské předpisy a mezinárodní smlouvy	201
Přímá metoda		
19.	kapitola – Přímé normy: pojem, funkce a prameny	205
1	Pojem a funkce přímé normy	205
2	Znaky přímých norem	205
3	Odlišení přímých norem od jiných druhů norem	205
4	Prameny přímých norem	206
5	Společensko-hospodářské předpoklady pro tvorbu unifikovaných přímých norem	207
20.	kapitola – Předmět přímých norem, jejich oblast uplatnění, zvláštnosti jejich výkladu	209
1	Předmět úpravy přímých norem	209
2	Oblast uplatnění unifikovaných norem	209
3	Zvláštnosti výkladu unifikovaných přímých norem	210
21.	kapitola – Vztah přímé metody a kolizní metody	212
1	Vymezení předmětu úpravy (působnosti) mezinárodně unifikovaných přímých norem	212
2	Kolizní normy pro neupravené otázky, subsidiární statut	215
3	Používání zahraničních přímých norem nesmluvními státy	217
4	Vztah unifikovaných kolizních norem k přímým normám	217
22.	kapitola – Mezinárodní obchodní zvyklosti, mezinárodní vykládací pravidla, vzorové smlouvy a obchodní podmínky	219
1	K povaze prostředků vytvořených mezinárodní obchodní praxí, k otázce tzv. lex mercatoria	219
2	Mezinárodní obchodní zvyklosti	222
3	Mezinárodní vykládací pravidla	223
4	Vzorové (formulářové) smlouvy a obchodní podmínky	224

23. kapitola – Právní úprava postavení cizinců v soukromoprávních poměrech	228
1 Vnitrostátní úprava cizineckého režimu	228
2 Úprava cizineckého režimu v mezinárodních smlouvách	230
Uplatnění nutně použitelných, imperativních předpisů při úpravě soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem	
24. kapitola – Uplatnění nutně použitelných imperativních předpisů	235
1 Nutně použitelné, imperativní předpisy – pojmové vymezení	235
2 Používání nutně použitelných norem	239
3 Používání jednotlivých druhů zahraničních předpisů správního a finančního práva	244
Zvláštní část	
25. kapitola – Otázky obecné části občanského práva	253
1 Subjekty soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem	253
2 Právní jednání	262
3 Promlčení	267
26. kapitola – Věcná práva a cenné papíry	269
1 Určení věcného statutu	269
2 Zápisy do veřejných knih	271
3 Hmotné movité věci, změna věcného statutu, mobilní konflikty	271
4 Pravomoc k řízení o věcných právech	275
5 Svěřenský fond	276
6 Cenné papíry	277
27. kapitola – Průmyslová a autorská práva	279
1 Povaha průmyslových a autorských práv a její význam pro úpravu v poměrech s mezinárodním prvkem	279
2 Mezinárodní úprava ochrany průmyslových práv	282
3 Mezinárodní úprava ochrany autorských práv	288
4 Závazkové poměry týkající se průmyslových a autorských práv	290
5 Pravomoc soudů k řízení	291
28. kapitola – Závazkové právo	293
1 Základní charakteristika úpravy závazkových právních poměrů s mezinárodním prvkem	293
2 Obligační statut a meze jeho použití	294
3 Závazky ze smluv	301
4 Závazkové právní poměry z jednostranných právních jednání	314
5 Vztahy směnečného a šekového práva s mezinárodním prvkem	314
6 Náhrada škody	316
7 Mimosmluvní závazkové poměry z některých jiných zavazovacích skutečností (kvazikontrakty a kvazidelikty)	321
8 Rozhodování majetkových sporů	323
29. kapitola – Pracovní právo	330
1 Zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	330
2 Kolizní úprava	330
3 Pravomoc ve věcech pracovních	331
30. kapitola – Dědické právo	333
1 Dědický statut	333
2 Zvláštní kolizní normy pro některé otázky dědění ze závěti či na základě jiných pořízení pro případ smrti	335
3 Odúmrť	336
4 Pravomoc ve věcech dědických	337
31. kapitola – Rodinné právo	340
1 Otázky manželského práva	340
2 Poměry mezi rodiči a dětmi a některé jiné poměry	348
3 Poručenství a opatrovnictví nad nezletilými	357
4 Registrované partnerství a obdobné poměry	359

Mezinárodní civilní právo procesní

32. kapitola – Pravomoc tuzemských soudů ve vztahu k zahraničí	365
1 K pojmu pravomoci soudů	365
2 Stanovení pravomoci normami mezinárodního civilního práva procesního	367
3 Vynětí z pravomoci českých soudů	373
33. kapitola – Jednotlivé případy mezinárodního prvku v řízení	378
1 Postavení cizinců a zahraničních právnických osob v řízení	378
2 Zjištění zahraničního práva	381
3 Vzájemnost v mezinárodním civilním právu procesním, její zjištění	382
4 Důkazní moc cizozemských listin	382
5 Litispence	383
6 Insolvenční řízení s mezinárodním prvkem	384
34. kapitola – Právní pomoc ve styku s cizinou	387
1 Obecně k právní pomoci ve styku s cizinou	387
2 Právní pomoc pasivní	387
3 Právní pomoc aktivní	389
4 Styk s orgány cizích států	390
5 Úprava ve vztazích členských států EU	390
6 Úprava v mezinárodních smlouvách	391
7 Osvědčení o českém právu a superlegalizace	392
35. kapitola – Uznání a výkon cizích rozhodnutí	394
1 Rozdíl mezi uznáním a výkonem	394
2 Cizí rozhodnutí	394
3 Podmínky pro uznání a výkon obecně	394
4 Cizí rozhodnutí v majetkových věcech a o majetkových právech	396
5 Cizí rozhodnutí v jiných než majetkových věcech	400
6 K uznání a výkonu českého rozhodnutí v cizině	405
36. kapitola – Rozhodčí řízení o poměrech s mezinárodním prvkem.	407
1 Úprava v zákoně a v mezinárodní smlouvě	407
2 Kolizní otázky rozhodčí smlouvy	407
3 Účinky rozhodčí smlouvy	408
4 Rozhodci	409
5 Řízení	410
6 Rozhodčí nález	412
37. kapitola – Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů	415
1 Obecně k problematice uznání a výkonu	415
2 Česká zákonná úprava	416
3 Úprava v mezinárodních smlouvách	417
Summary	422
Hlavní systémy, komentáře a učebnice mezinárodního práva soukromého	423
O autorech	426
Jmenný a věcný rejstřík	428
Rejstřík nařízení EU	443
Rejstřík dohod, smluv a úmluv	444